

מהו שְׁכֵתוֹב (במדבר כה) וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעֹר? בא וְרָאָה, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל בְּבַעַל פְּעֹר לא כְּתוֹב, אֲלֵא לְבַעַל פְּעֹר. 'קְשׁוּטִים וְתַקָּה' נִתְּנוּ לְבַעַל פְּעֹר בְּלִי דַעַת, מִשּׁוֹם שֶׁעֲבֹדַת פְּעֹר הוּא לְפָרַעַ עֲצָמוֹ וּלְהוֹצִיא לְפָנָיו צוּאָה רוֹתַחַת. וְאוֹתָהּ עֲבֹדָה מוֹעִילָה לוֹ וּמִתְחַזֵּק מִמֶּנָּה. וַיִּשְׂרָאֵל, בֵּינָן שָׂרְאוּ זֹאת, חֲשָׁבוּ שֶׁזֶּה זָלוּז שְׁלָה הוּא וְקִלְקוּל שְׁלָה, שֶׁחֲרִי בְּעֲבֹדָה זָרָה כְּתוֹב, (יִשְׁעִיה ל) צֵא תֹאמַר לוֹ. וְהֵם בְּגִלְל הַזָּלוּז שֶׁל הַעֲבֹדָה זָרָה פָּרְעוּ עֲצָמָם בְּלִי יָדִיעָה, וְעַל זֶה בִּפְר פִּנְחָם וּבִטְל הַמִּזְבֵּחַ, שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּכְפֹּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

פִּירוּשׁ. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל זָלוּזוּ בַּעֲבֹדָה זָרָה וַעֲשׂוּ בָּהּ אֶת צִרְכֵּיהֶם בַּצּוּרָה מִבִּישָׁה מֵאוֹד עַל מִנַּת לִזְלוּל בָּהּ, אֲבָל הֵם לֹא יָדְעוּ שֶׁבִּאֲמַת הֵם לְהִיפֹךְ מִכְּבֹּדִים אוֹתָהּ, כִּי כֵךְ הִיא צוּרַת עֲבֹדַתָּהּ – וְעַל זֶה הַצִּמְרֵךְ פִּנְחָם לִכְפֹּר

* * *

רַבִּי שְׁמַעוֹן הֵיחַ הוֹלֵךְ לְמִבְרֵיתָהּ. פָּגַע בּוֹ אֱלֹהֵיהּ, אָמַר לוֹ, שְׁלֹם עָלֶיךָ מוֹרִי. אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּמָה עוֹסֵק תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרָקִיעַ? אָמַר לוֹ, בְּקִרְבָּנוֹת עוֹסֵק, וְאוֹמֵר דְּבָרִים חֲדָשִׁים מִשְׁמַךְ [מִשּׁוֹם רַבִּי שְׁמַעוֹן]. אֲשֶׁרִיד! וּבִאֲתִי לְחַקְדִּים לֵךְ שְׁלֹם, וְדַבֵּר אֶחָד רוֹצֵה אֲנִי לִשְׁאֹל מִמֶּךָ לְחֻסָּדִים, בְּיִשְׁכָּה שֶׁל הַרְקִיעַ שְׁאֵלוֹ שְׁאֵלוֹת: [הִרְאֵשׁוֹנָה:] הָעוֹלָם הֵבֵא אֵין בּוֹ אֲכִילָה וְשִׁתְיָה, וְחֲרִי כְּתוֹב (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) בָּאֲתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כְּלָה וְגו', אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבָשִׁי וְגו'. [וְכִי] מִי שֶׁאֵין בּוֹ אֲכִילָה וְשִׁתְיָה, הוּא אוֹמֵר אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבָשִׁי שְׁתִּיתִי יֵינִי עִם חֲלָבִי?

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְתִקְדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מַה הָשִׁיב לָהֶם? אָמַר לוֹ, אָמַר תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, תְּרִי בֵּר יוֹחֵאִי יֹאמַר, וּבִאֲתִי לִשְׁאֹל מִמֶּךָ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּמָה חֲבִיבוֹת חֲבִיב תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, וּמִרְבּוֹי הָאֲחֻבָּה שְׁאוֹחֵב אוֹתָהּ, שֶׁנָּה מַעֲשִׂיו מִמָּה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה. שְׁאֵף עַל גֵּב שֶׁאֵין דְּרָכָיו בְּאֲכִילָה וְשִׁתְיָה – בְּגִלְל הָאֲחֻבָּה אֲכַל וְשָׁתָה. הוֹאִיל וּבָא אֲצִלָּה, עֲשֶׂה רְצוֹנָהּ. כְּלָה נִכְנָסֶת לְחֻפָּה וְרוֹצֵה לְאָכַל, אֵין זֶה דִּין שֶׁיֵּאָכַל חֲתָנָה עִמָּה אֵף עַל גֵּב שֶׁאֵין דְּרָכָו לַעֲשׂוֹת כֵּךְ? זֶהוּ שְׁכֵתוֹב בָּאֲתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כְּלָה. הוֹאִיל וּבִאֲתִי אֲצִלָּה וְלַעֲלוֹת עִמָּה לְחֻפָּה, אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבָשִׁי וְכו'.

וְלַמּוֹדִים מִכָּאן דֶּרֶךְ הָעוֹלָם, שְׁמִי שְׁמוֹמִין לְאַחַר [מִי שְׁמוֹמִין אֶת חֲבֵרוֹ], אוֹתוֹ [חֲבֵר] שְׁבֵא אֲצִלָּה יֵשׁ לוֹ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ אֵף עַל גֵּב שֶׁאֵין דְּרָכָו בְּכֵךְ. [שִׁיתְנָהג בְּמִנְהַגֵּי אִפִּילוֹ שֶׁהוּא אֵינוֹ רָגִיל בְּכֵךְ]

אף גם כּאן, אַכְלֵתִי יַעֲרִי עִם דְּבָשִׁי – אַף עַל גַּב שְׁאִין דָּרְכוּ [של חֲקִב"ה] בְּכֶף, בְּגִלְל אֲהַבָּה שֶׁל חֲקִב"ה לַחֲפִלָּה [עם יִשְׂרָאֵל, לִכֵּן הוּא אוֹכֵל כְּבִיכּוֹל אוֹכֵל עִמּוֹ כְּמִנְהַגָּם]. וְעַם כָּל זֶה בְּבִיתָהּ שֶׁל חֲפִלָּה, וְלֹא בְּמִקּוֹם אֲחֵר. בְּמִקּוֹמוֹ לֹא אוֹכֵל וְלֹא שׁוֹתָה – בְּמִקּוֹם שֶׁלֹּה אוֹכֵל וְשׁוֹתָה. וְזֶהוּ שֶׁכְּתוּב בְּאַתִּי לִגְנִי.

וּכְּנִי הַמְּלָאכִים שֶׁשִּׁלַּח הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַבְרָהָם לֹא אָכְלוּ וְלֹא שָׁתוּ בְּמִקּוֹמָם – בְּשִׁבִּיל אַבְרָהָם אָכְלוּ וְשָׁתוּ.

אָמַר לוֹ, רַבִּי, חַיִּיד דְּכָר זֶה רִצָּח הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לִזְמַר, וּמִשּׁוֹם שֶׁלֹּא לְחַזְזִיק טוֹבָה לְעַצְמוֹ לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, חָבִיא הַדְּכָר לִפְנֵיהֶם. אֲשֶׁרִיד בְּעוֹלָם, שְׁאֵדוֹנָהּ מִשְׁתַּבַּח בָּךְ לְמַעַלָּה, וְעַלִיד פְּתוּב (שְׁמוּאֵל ב כג) צִדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים.

* * *

וַיְחַלֵּם וַהֲנִיחָה סֵלֶם (בְּרֵאשִׁית כח) – זוֹ הַתְּפִלָּה. מִצַּב אֶרֶצָה, שְׁמֵת־פְּלִלִים בְּנֵי אָדָם אוֹתָהּ בְּאַרְצָה, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, וּמִגִּיעָה לְשָׁמַיִם, שֶׁהִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁנֶאֱמַר (מַלְכִים א ח) וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשְּׁמַיִם

* * *

אֲלֹא יִרְאֵתָם שֶׁל הַמְּצָרִים וְאֵלֹכִי שֶׁלָּהֶם הָיָה הַשֵּׁה. אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִכְּעֶשְׂרִי לַחֲדָשׁ קָחוּ אֶת יִרְאֵתָם שֶׁל הַמְּצָרִים, וְתַפְּשׂוּ אוֹתוֹ, וַיְהִי קִשּׁוֹר וְתַפּוּס בְּתַפְּסָה שֶׁלָּכֶם יוֹם אֶחָד וּשְׁנַיִם וּשְׁלֹשָׁה, וּבַיּוֹם הַרְבִּיעִי הוֹצִיאוּ אוֹתוֹ לְדִין וְהֶאֱסָפוּ עָלָיו.

וּבְשַׁעַה שֶׁהַמְּצָרִים הָיוּ שׁוֹמְעִים קוֹל יִרְאֵתָם שֶׁתַּפּוּס בְּתַפְּסָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְאֵינָם יְכוּלִים לְהַצִּיל אוֹתוֹ, הָיוּ בּוֹכִים, וְהָיָה קִשָּׁה עָלֵיהֶם כִּי אֵת עֲצָמָם קִשְׁרוּ לְהַרְיָגָה. וְאָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: יְהִי תַפּוּס בְּרִשּׁוֹתְכֶם יוֹם אֶחָד יוֹם – אֶרְבָּעָה יָמִים, כִּדִּי שִׁירְאוּ אוֹתוֹ תַּפּוּס, וּבַיּוֹם הַרְבִּיעִי הוֹצִיאוּ אוֹתוֹ לְהַרְיָגָה, וְיִרְאוּ אוֹתוֹ הַמְּצָרִים אִידֵּךְ אֶתֶם עוֹשִׂים בּוֹ דִּין, וְזֶה קִשָּׁה לֶחֶם מִכָּל הַמִּכּוֹת שֶׁעָשָׂה לֶחֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵלֶּי [אוֹתָם] הַדִּינִים [הַחֲרִיגָה] שִׁיעֲשׂוּ בִּירְאֵתָם [בְּעִבּוּרָת אֵלֵיהֶם].